

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-35(3)/16/AnŁ

Warszawa, 16 sierpnia 2016 r.

DECYZJA DIH-1/71/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 14 czerwca 2016 r. (Nr akt: HU.8361.3.2016/32DEC/16), w zakresie punktu I (pierwszego) tej decyzji, dotyczącego wymierzenia w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.) kary pieniężnej w wysokości 6 000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych (tj. kielbas oferowanych luzem), **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję w ww. części.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 19 do 22 stycznia 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach – zwanego dalej również „*Śląskim WIIH*” – w hipermarkecie Intermarche przy ul. Zabrzeńskiej 31 w Bytomiu, należącym do przedsiębiorcy Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu – zwanego dalej również „*stroną*” – zakwestionowano prawidłowość oznakowania m.in. trzech niżej wymienionych kielbas produkcji własnej, oferowanych luzem, o łącznej wartości 261,82 zł:

- 1) kielbasę białą surową, wieprzową, średniorozdrobnioną, w ilości 3 kg, w cenie 12,99 zł/kg, o wartości 38,97 zł – zwaną dalej „*kielbasą białą surową*”;
- 2) kielbasę białą parzoną, wieprzową, średniorozdrobnioną, w ilości 9,5 kg, w cenie 13,99 zł/kg, o wartości 132,91 zł – zwaną dalej „*kielbasą białą parzoną*”;
- 3) kielbasę kruchą, wieprzową, średniorozdrobnioną, wędzoną, parzoną, w ilości 6 kg, w cenie 14,99 zł/kg, o wartości 89,94 zł – zwaną dalej „*kielbasą kruchą*”.

Śląski WIIH stwierdził, że:

- wykazy składników trzech ww. partii kielbas uwidocznione dla konsumentów w miejscu sprzedaży były niezgodne z przedłożoną w toku kontroli dokumentacją HACCP „Opis produktu” i „Opis procesu produkcji”. Kontrolowany przedsiębiorca oświadczył w toku kontroli (oświadczenie z 20 stycznia 2016 r.), że prawidłowe składy ww. kielbas znajdują się w ww. dokumentacji HACCP. I tak:
  - w przypadku kielbasy białej surowej, w miejscu sprzedaży uwidoczniono skład: „mięso wieprzowe 95%, woda, przyprawa do kielbasy białej (sól, wzmacniacz smaku E621, przyprawy: majeranek, czosnek, pieprz czarny, maltodekstryna (nośnik smaku), regulatory kwasowości E262i, E262ii, olej roślinny rzepakowy, ekstrakt z przypraw)”, a wg dokumentacji HACCP produkt zawierał: mięso wieprzowe 95%, wodę, sól, majeranek, czosnek, pieprz czarny, skrobię;
  - w przypadku kielbasy białej parzonej, w miejscu sprzedaży uwidoczniono skład: „mięso wieprzowe 95%, woda, sól, substancja konserwująca E250, błonnik pszenny, suszony czosnek niedźwiedzi, dekstroza, przyprawy naturalne”, a wg dokumentacji HACCP produkt zawierał: wieprzowinę, wodę, sól, skrobię, majeranek, czosnek i pieprz;
  - w przypadku kielbasy kruchej, w miejscu sprzedaży uwidoczniono skład: „mięso wieprzowe 95%, woda, sól, substancja konserwująca E250, błonnik pszenny, suszony czosnek niedźwiedzi, dekstroza, przyprawy naturalne”, a wg dokumentacji HACCP produkt zawierał: mięso wieprzowe 95%, wodę, sól, pieprz czarny, gałkę muszkatołową, pieprz ziołowy, przyprawy zawierające seler.

Zdaniem Śląskiego WIIH, powyższe niezgodności naruszały przepisy art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*”;

- w przypadku kielbasy kruchej, w oznakowaniu w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom finalnym nie podano nazwy albo imienia i nazwiska producenta, co naruszało wymagania określone w § 19 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”.

Ponadto w toku ww. kontroli pobrano do badań próbki oraz próbki kontrolne z trzech ww. partii kielbas, co udokumentowane zostało w protokołach pobrania próbki z dnia 19 stycznia 2016 r. nr 098438 i nr 098472.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 22 stycznia 2016 r. (nr akt kontroli HU.8361.3.2016). Przedstawiciel kontrolowanego przedsiębiorcy podpisał ww. protokół nie zgłaszając uwag. Do akt sprawy załączono dokumentację zdjęciową oznakowania ww. kielbas w miejscu sprzedaży.

Badania kielbasy surowej białej przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach wykazały, że próbka zawierała składniki niezadeklarowane w oznakowaniu dla konsumentów oraz w dokumentacji zakładowej HACCP, tj. stwierdzono obecność:

- fosforu dodanego w ilości 1 093 mg/kg w przeliczeniu na P₂O₅ (niepewność wyniku 200), podczas gdy obecność ta jest niedopuszczalna przepisami zał. II część E kat. nr 08.2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. U. UE L 354 z 31.12.2008, s. 16, z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem 1333/2008”;
- wołowiny, podczas gdy kielbasa miała zawierać wyłącznie wieprzowinę.

Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 22/2016 z dnia 3 lutego 2016 r.

Kontrolowany przedsiębiorca skorzystał z prawa do złożenia wniosku o zbadanie zabezpieczonej próbki kontrolnej kielbasy białej surowej. Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Olsztynie potwierdziły wyniki uzyskane dla próbki podstawowej, ponieważ w próbce kontrolnej stwierdzono obecność:

- fosforu dodanego w ilości 793 mg/kg w przeliczeniu na P₂O₅ (niepewność wyniku 323),
- wołowiny w ilości 2,1 %.

Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 169/2016 z dnia 31 marca 2016 r.

Przedsiębiorca Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu w piśmie z 27 kwietnia 2016 r. wyjaśnił, że zawartość niezadeklarowanych składników (tj. wołowiny i fosforu) w kielbasie białej surowej pojawiła się „bezwiednie i bez (...) działań celowych”. Przyczyną pojawienia się ww. składników była prawdopodobnie pozostałość w sprzęcie produkcyjnym (rozdrabniarce, mieszalce, nadziewarce) z produkcji poprzedzających wyrób tej kielbasy, ponieważ dziennie produkuje kilka rodzajów kielbas. W celu wyeliminowania takich sytuacji w przyszłości wdrożyła procedury kładące nacisk na całkowite oczyszczenie sprzętu z pozostałości produkcyjnych wcześniej wyrabianych farszów i kielbas.

Pismem z 18 maja 2016 r., Śląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia m.in. kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. trzech partii zafałszowanych kielbas. Poinformował także o przysługującym stronie prawie do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

W piśmie z 24 maja 2016 r., na żądanie Śląskiego WIIH, strona przekazała informację o wysokości jej rocznego obrotu i przychodu (tj. zeznanie CIT-8 za 2015 rok) oraz oświadczyła, że zalicza się do grupy małych przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.).

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 14 czerwca 2016 r. (nr akt: HU.8361.3.2016/32DEC/16), w punkcie I (pierwszym), Śląski WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej w wysokości 6 000 zł (słownie: sześćset złotych). Decyzja została doręczona stronie 16 czerwca 2016 r.

Punkt II (drugi) ww. decyzji dotyczył wymierzenia stronie kary pieniężnej w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu innych niż ww. kiełbasy artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej. Strona nie odwołała się od tej części decyzji i z dniem 30 czerwca 2016 r. rozstrzygnięcie to stało się ostateczne. Punkt II ww. decyzji nie jest przedmiotem niniejszej sprawy.

Pismem z 27 czerwca 2016 r., złożonym w tym samym dniu (tj. zanim minął 14-dniowy termin do wniesienia odwołania od ww. decyzji), strona zwróciła się do Śląskiego WIIH o zmniejszenie naliczonej kary finansowej 6 000 zł. Strona wyjaśniła, że zgadza się z niezgodnościami jakie wystąpiły podczas kontroli Inspekcji Handlowej, niemniej nie były to działania celowe, ale wynikały z braku skrupulatności pracowników, ponadto strona wskazała na swoją trudną sytuację finansową. Jednocześnie zapewniła, że kara odniesie skutek nawet przy wymierzeniu jej w mniejszej wysokości.

Z uwagi na to, że z ww. pisma z 27 czerwca 2016 r. wynikało, iż strona nie jest zadowolona z decyzji organu pierwszej instancji, a pismo to zostało złożone w terminie do wniesienia odwołania, pismo to należało rozpoznać w trybie odwoławczym. W związku z tym, Śląski WIIH przekazał przedmiotowe pismo strony – zwane dalej „*odwołaniem*” – do organu drugiej instancji, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”.

Pismem z 20 lipca 2016 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nawiązała kontakt telefoniczny z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów 29 lipca 2016 r. i ponownie poinformowała, że zgadza się z ustaleniami kontroli w tej sprawie, ale prosi o zmniejszenie wymierzonej jej kary pieniężnej.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa

żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002, s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, Państwa Członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego i paszowego. Ustanowione środki i kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

W myśl art. 3 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, podawanie informacji na temat żywności służy wysokiemu poziomowi ochrony zdrowia i interesów konsumentów przez zapewnienie konsumentom finalnym podstaw do dokonywania świadomych wyborów oraz bezpiecznego stosowania żywności, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań zdrowotnych, ekonomicznych, środowiskowych, społecznych i etycznych.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać konsumenta finalnego w błąd, w szczególności: co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a), a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2). Jak wynika z art. 2 ust. 2 lit. a tego rozporządzenia, informacje na temat żywności to

informacje dotyczące danego środka spożywczego udostępniane konsumentowi finalnemu za pośrednictwem etykiety, innych materiałów towarzyszących lub innych środków, w tym nowoczesnych narzędzi technologicznych lub przekazu ustnego.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, wykaz składników rozpoczyna się lub jest poprzedzony właściwym nagłówkiem, który składa się z wyrazu „składniki” lub zawiera ten wyraz. Obejmuje on wszystkie składniki środka spożywczego, w malejącej kolejności ich masy w momencie użycia składników przy wytwarzaniu tego środka spożywczego.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, w myśl art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej, (...)
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli jakości handlowej przeprowadzonej przez Śląskiego WIIH w sklepie należącym do strony stwierdzono, że wprowadzone do obrotu trzy

partie kielbas luzem, wyprodukowanych przez stronę, nie spełniały wymagań jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, m.in. z uwagi na:

- w przypadku kielbasy białej surowej, białej parzonej oraz kruchej, wykazanie w oznakowaniu dla konsumentów składników, które faktycznie nie występowały w produkcie, a jednocześnie pominięcie w tym oznakowaniu niektórych składników, które faktycznie występowały w produkcie (jak ustalono na podstawie deklaracji strony i dokumentacji HACCP) – co naruszało przepisy art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1169/2011;
- w przypadku kielbasy białej surowej, niewykazanie w oznakowaniu dla konsumentów oraz w dokumentacji zakładowej (tj. „opisie produktu”) składnika wołowego. Obecność tego składnika wykazały dwukrotne badania laboratoryjne, w tym jedno badanie jakościowe (sprawozdanie z badań nr 22/2016) oraz jedno badanie ilościowe (sprawozdanie z badań nr 169/2016), które wykazało obecność 2,1% wołowiny;

Powyższe, zdaniem Śląskiego WIIH, nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, tj. wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych oraz skutkowało wymierzeniem stronie w drodze decyzji (w punkcie pierwszym) kary pieniężnej w wysokości 6 000 zł.

Rozpatrując niniejszą sprawę w wyniku wniesionego odwołania, Prezes UOKiK stwierdził, że zastosowana przez organ pierwszej instancji sankcja znajdowała oparcie w udokumentowanym stanie faktycznym, niemniej uzasadnienie rozstrzygnięcia wymagało – zdaniem organu odwoławczego – innego rozłożenia akcentów.

Zdaniem Prezesa UOKiK, w przypadku kielbasy białej surowej o zafałszowaniu świadczyła nie tylko obecność niezadeklarowanej wołowiny w ilości 2,1% (wg sprawozdania z badań nr 169/2016), ale przede wszystkim, czego nie uwzględnił Śląski WIIH, obecność fosforu dodanego, którą wykryto laboratoryjnie w ilości: 1093 mg/kg w przeliczeniu na P₂O₅ (sprawozdanie z badań nr 22/2016) oraz 793 mg/kg w przeliczeniu na P₂O₅ (sprawozdanie z badań nr 169/2016), podczas gdy obecność fosforu dodanego nie została zadeklarowana ani w oznakowaniu dla konsumentów, ani w dokumentacji zakładowej. Zdaniem Prezesa UOKiK, faktyczny poziom fosforu dodanego w przedmiotowej kielbasie świadczył o zastosowaniu dodatku do żywności E 338–452 (kwas fosforowy, fosforany, di- tri- i polifosforany), którego w przypadku wędlin używa się w celu związania większej ilości wody przez tkankę mięsną, a tym samym zwiększenia wydajności produkcji. Jednocześnie należy podkreślić, że do produktów takich jak kielbasa biała surowa, dodatek substancji E 338–452 jest niedozwolony przepisami w sprawie dodatków do żywności, tj. zał. II część E kat. nr 08.2 rozporządzenia 1333/2008.

Odnosząc się do pozostałych dwóch produktów objętych zaskarżonym punktem pierwszym ww. decyzji, tj. kielbasy parzonej i kielbasy kruchej, Prezes UOKiK uznał, że o ich zafałszowaniu świadczyły głównie te niezgodności w oznakowaniu, które uniemożliwiały konsumentom zorientowanie się co do istotnych właściwości kielbas. Przeciętny, odpowiednio wyedukowany konsument mógł na podstawie uwidocznionej, nieprawdziwej informacji o zawartości w ww. kielbasach „substancji konserwującej E 250” przyjąć, że

wyroby te cechują się wydłużoną przydatnością do spożycia w porównaniu do kielbas nieutralnych chemicznie. Powyższe mogło prowadzić do podjęcia decyzji zakupowej niezgodnej z potrzebami i istotnego naruszenia interesów nabywcy.

W odwołaniu strona zgodziła się z ustaleniami kontroli przeprowadzonej przez Śląskiego WIIH, ale wniosła o zmniejszenie kary pieniężnej.

Prezes UOKiK ocenił prawidłowość miarkowania kary pieniężnej przez organ pierwszej instancji, zgodnie z dyspozycją art. 40a ust. 1 pkt 4 w związku z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, stwierdzając, że:

- stopień szkodliwości czynu został oceniony przez Śląskiego WIIH prawidłowo jako wysoki. Niemniej wyjaśnienie przyczyn, które przesądziły o uznaniu trzech ww. partii kielbas luzem za artykuły zafałszowane, wymagało uzupełnienia przez organ drugiej instancji (co zostało opisane powyżej), zwłaszcza podkreślenia, że ukrycie przed konsumentami dodatku fosforu do przetworów mięsnych, który to dodatek nie jest dozwolony prawem, stanowiło istotne naruszenie interesów konsumentów;
- zakres naruszenia również został oceniony przez Śląskiego WIIH prawidłowo. Dodatkowo Prezes UOKiK stwierdził, że stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na naruszenie przepisów art. 7 ust. 1 lit. a oraz lit. c, § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania, czyli wymagań w zakresie rzetelnej i pełnej informacji dla konsumentów o oferowanych im produktach;
- ocena dotychczasowej działalności, wielkości obrotów i przychodu przedsiębiorcy Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu oraz wartości kontrolowanych środków spożywczych została dokonana prawidłowo przez organ pierwszej instancji i nie wymaga uzupełnienia.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł. W związku z powyższym, kara pieniężna dla przedsiębiorcy Lentus Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu musiała mieścić się w przedziale od 1 000 zł do [...] zł (gdzie maksymalna wysokość kary stanowiła 10 % przychodu osiągniętego przez ww. podmiot w roku 2015, tj. kwoty [...] zł). Prezes UOKiK stwierdził, że kara pieniężna wymierzona przez Śląskiego WIIH w wysokości 6 000 zł mieściła się blisko dolnej granicy ustawowego przedziału i w świetle dokonanej powyżej oceny przesłanek wpływających na wysokość sankcji, wniosek strony o zmniejszenie tej kary nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do kolejnej kwestii podniesionej w odwołaniu, iż nieprawidłowości stwierdzone przez Śląskiego WIIH wynikały z braku skrupulatności pracowników, a nie celowego działania strony, Prezes UOKiK stwierdził, że wysokość kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego nie zależy od zaistnienia winy po stronie karanego podmiotu (stopnia zawinienia), a jedynie od przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. Ponadto Prezes UOKiK podkreśla, że strona była jednocześnie producentem i sprzedawcą trzech ww. kielbas, więc zapewnienie prawidłowości oznakowania tych produktów zależała wyłącznie od niej.

Zaniedbania pracowników strony w tym zakresie świadczą na jej niekorzyść, ponieważ na podstawie art. 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1169/2011 strona powinna tak zorganizować pracę w swoim przedsiębiorstwie, by informacje dla konsumentów na temat oferowanej żywności były rzetelne i zgodne z prawem.

Na wysokość kary pieniężnej zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 4 w związku z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, nie ma też wpływu podniesiona w odwołaniu trudna sytuacja finansowa strony, a jedynie wielkość obrotów i przychodów.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak wynika z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Inspekcji Handlowej

Anna Janiszewska